

NR 3 • September 2012

Mun & Hals

EN TIDNING FÖR MUN- & HALSCANCERFÖRBUNDETS
MEDLEMMAR, ANHÖRIGA OCH STÖDJANDE

Mun&Hals

Årgång 38 • Nr 3 2012

MHCF

MUN- & HALSCANCERFÖRBUNDET

KANSLI & REDAKTION

Barks Väg 14, 170 73 Solna

TEL. 08-655 83 10 - FAX. 08-655 46 10

E-POST: kansli@mhcforbundet.se

HEMSIDA: www.mhcforbundet.se

BANKGIRO: 5703-3573

ANSVARIG UTGIVARE

Sören Selinder

REDAKTÖR

Ulf Jönson

E-POST ulfjonson.012140026@telia.com

MEDARBETARE I REDAKTIONEN

Viola Landewall

FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Sören Selinder

Östermalmsgatan 21

854 60 Sundsvall

TEL. 0691-610 65

MOBIL 070-327 11 54

E-POST soeren.selinder@telia.com

ISSN 2000-7477

GRAFISK FORM

TRYCK & DISTRIBUTION

Ågrenshuset, Bjästa

MATERIAL

till tidningen sänds till:

Mun- & Halscancerförbundet

Barks väg 14, 170 73 Solna

Märk kuvertet Mun&Hals

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera insänt, ej beställt material.

Insänt material returneras endast på begäran.

Eftertryck och citat är tillåtet om källan anges.

STIFTELSEN LARYNGFONDEN

ORDFÖRANDE Hans-Ola Fors

Strandgatan 19 – 952 33 Kalix

TEL. 0923-776 60 - FAX: 0923-155 90

E-POST: info@laryngfonden.se

HEMSIDA: www.laryngfonden.se

PLUSGIRO 91 82 58-5

BANKGIRO 5936-5338

Innehåll

- 4-8 Stensund** – Anpassningskurs 11-15 juni
- 10-13 Eslöv** – Anpassningskurs 17-21 juni
- 14 Föreningsnytt**
- 14 Rättelse**
- 14 Vera Lind** – Uppsalaföreningen sörjer sin f.d. ordförande
- 16-17 Friskvårdsdag** – Upplandsföreningen
- 18 Dansk landskurs**
- 19 Recept**
- 20-21 Rehabiliteringskurs** – Sydöstra MHC-föreningen
- 22 Faktasida** från förbundet
- 23 Föreningsidan** med information om kontaktpersonerna

Omslagsfoto: Vid Ale Stenar. Foto: Gunnar Persson

Nästa nummer utkommer i december 2012
Materialstopp till nr 4 är 1 november 2012

Ledaren

Nu är sommarperioden snart över, om man i år kan tala om sommar som för många inneburit mest regn och måttligt med värme. Men, trots allt, sommaren är en härlig tid väl värd att längta efter. Oavsett vädret händer även över sommaren mycket, både i förbundets och föreningarnas regim. Anpassningskurserna, både på Stensund och i Eslöv, har genomförts i vanlig ordning och flera föreningar har gjort eller planerar att göra resor, både utomlands och inom landet. Vi kan vara tacksamma att vi har Laryngfonden som möjliggör för oss att arrangera de här kontaktskapande och socialt stärkande verksamheterna.

Det mera traditionella föreningsarbetet går på "lågvarv" över sommaren, men nu kör vi igång med förnyade krafter. Både förbundet och föreningarna har ju numera ett brett engagemang i olika projekt och utvecklingsfrågor inom vårt område. Vi deltar i styrgruppen för Kvalitetsregister inom huvud- och halscancerområdet och likaså är vi representerade i en arbetsgrupp som ska utarbeta ett nationellt vårdprogram och hos Sveriges

kommuner och landsting (SKL) deltar vi, tillsammans med flera andra patientorganisationer, i en referensgrupp kring utarbetande av individuella vårplaner för cancerpatienter. Inom landet finns nu sex regionala cancercentrum (RCC) för utveckling av cancervården och även här deltar vår organisation i arbetet.

Det här är bara några exempel på olika samarbetsformer, det finns flera och alla är viktiga för utveckling av vård och rehabilitering. Utöver detta har vi det traditionella arbetet, både på förbundet och inom föreningarna med medlemsmöten och andra aktiviteter. I förra numret av tidningen lanserade redaktionen en idé som fick rubriken "Föreningsnytt". Här ges föreningarna möjlighet att i förväg "flagga" för sina olika arrangemang och på så sätt få möjlighet till en ännu större uppslutning på mötena. Utnyttja detta!

Nu ser vi tillsammans fram emot en spännande och givande höst.

Ulf Jönson

*Förbundssekreterare
och tf ledarskribent*

- ♥ har 11 läns- och regionför-
eningar runt om i landet
- ♥ bevakar och tillvaratar
medlemmarnas intressen
- ♥ arbetar aktivt för att hjälpa
medlemmarna tillbaka till
ett meningsfullt liv
- ♥ ordnar rehabiliterings-
seminarier och -resor
- ♥ har sitt kansli i Solna
- ♥ arbetar för att starta
samtalsgrupper för både
patienter och anhöriga
antingen via sjukvårdspersonalen eller i lokalföreningarnas regi
- ♥ ger ut tidningen
Mun&Hals
med aktuell information,
artiklar och reportage
- ♥ har regelbundet kurser
för förbundets och föreningarnas förtroendevalda samt antirökinformatörer
- ♥ håller kontakt med myndigheter och serviceorgan
- ♥ tillhör Handikapporganisationernas Samarbetsorgan
- ♥ är en av huvudmännen i Cancerfonden
- ♥ har kontakt med motsvarande förbund i andra länder
- ♥ har förtroendeanslutna läkare, tandläkare, logoped, kurator och dietist
- ♥ har instiftat den fristående Stiftelsen Laryngfonden

STIFTELSEN LARYNGFONDEN

*i kamp mot
Strup- och munbålecancer*

Laryngfonden - en fristående fond instiftad av Svenska Laryngförbundet - står öppen för ansökningar om bidrag, vilka kan beviljas i enlighet med fondens ändamål:

Fondens ändamål är att främja forskning och utveckling, särskilt inom områdena laryng-, hemilaryng- och glossektomi samt främja vård och rehabilitering för behövande sjuka inom dessa områden, dock ej sådant som åligger stat, landsting och kommun, enligt gällande lagar, regler och praxis.

*Bidrag och gåvor
emottages tacksamt på:*

Plusgiro

91 82 58-5

Bankgiro

5936-5338

Ansökningsblankett för bidrag finns hos:

Stiftelsen Laryngfonden

Strandgatan 19 • 952 33 Kalix

Tel: 0923-776 60 • Fax: 0923-155 90

E-post: info@laryngfonden.se

Hemsida: www.laryngfonden.se

Stensund

ANPASSINGSKURSEN PÅ STENSUNDS FOLKHÖGSKOLA

Vi har fått två artiklar från årets anpassningskurs på Stensunds folkhögskola. Den ena är skriven av Siv Svensson från sydöstra föreningen och författare till den andra artikeln är Jan Lindström och Monica Björk, medlemmar i Upplandsföreningen. Redaktionen tycker att artiklarna på ett fint sätt kompletterar varandra och tar därför in båda i tidningen. Bilderna är tagna av Jan Lindström och Staffan Hagelin.

Stensund 11-15 juni 2012

Text: Siv Svensson

ÄNTLIGEN BLEV DET JUNI MÅNAD

och färden kunde gå till Stensunds Folkhögskola som ligger ca en mil söder om Trosa i Södermanland. Det är en av de bästa platserna man kan vara på för att få avkoppling och njuta av den fina naturen.

Carolina Eriksson och Roland Hedman, som skulle ha hand om oss dom här fem dagarna, hälsade oss välkomna i lektionssalen "Fifång". Detta var på måndagen.

Senare på eftermiddagen påbörjade vi ett arbete med Roland som handlade om sociala nätverk och det arbetet fortsatte hela veckan.

PÅ TISDAGEN KOM BÅTEN M/S STORSAND till bryggan och tog oss med på en härlig tur bland kobbar och skär.

Askö var första stoppet, där finns ett laboratorium som föreståndaren

för Stockholms marina forskningscenter Lena Kautsky guidade oss runt.

Där gör dom mycket för att Östersjön ska må så bra som möjligt.

Vavva, skolans suveräna kvinnliga botaniker, följde också med på resan och berättade om alla vilda växter som fanns på Askö ängar. Hur kan hon komma ihåg de latinska och även svenska namnen på alla växter? Helt fantastiskt!

När vi landsteg nästa gång var vi på ön Kråmö. Där kan den som vill hyra en mysig stuga med betande får alldeles invid husknuten.

Carolina och Vavva försåg oss med mat och kaffe under hela båt-färden.

När vi kom tillbaka till Stensund var alla nöjda och belättna med dagen.

Onsdag. Professor Britta Ham-

marberg, logoped, dök upp med tre studenter vid 10-tiden. Det är alltid intressant att få höra alla nyheter som kommit fram sedan sist. Och så är Brittans anförande mycket underhållande och trevligt att lyssna på.

På torsdagen kom ÖNH-läkaren Lalle Hammarstedt, sjuksköterskan Lisa från avdelningen på Karolinska sjukhuset i Solna samt läkaren Emma från Radiumhemmet. Dom blev "bombarderade" med frågor från oss, som dom sakkunnigt svarade på.

På eftermiddagen lärde Carolina oss hur vi skulle slappna av, träna och promenera med stavar (hålla dom rätt). Hon kan allt som har med kroppens välbefinnande att göra, det är hennes egen kropp bevis på!

Ledsamt nog kom fredagen alldeles för snabbt och det var dags att ta farväl av både Stensund och alla vänner vi haft så trevligt med dessa fem dagar och vi åker inte härifrån hungriga, för under dessa dagar har kocken Hasse gjort ett toppenjobb.

Tack Viola för att du vill och orkar att ordna allt till det bästa för oss och ställa upp och sysselsätta oss varje kväll antingen med tipsrunda, kubb-spel på gräsmattan mot sjösidan eller hjärn-gympa (rebusar) i matsalen.

Ett stort tack även till Stiftelsen Laryngfonden, som gör det möjligt för oss att få vistas på denna underbara plats som Stensund är. Det kan man verkligen kalla rehabilitering.

**Stora, varma kramar från
Siv i Syd-Östra**

Foto: Staffan Hagelin

Anpassningskurs

11-15 juni i Stensund

Text: Jan och Monica i Upplandsföreningen

Foto: Jan Lindström

JAG OCH MONICA deltar för första gången i en anpassningskurs anordnad av MHCF och det här är våra dagboksanteckningar.

MÅNDAG 11 JUNI

Ankomst innan lunch och nyckelhämtning. Vi visste att det var en folkhögskola men blev ändå överraskade av den något enkla standarden på rummen, dock i slutet av

veckan kunde vi konstatera att det trots allt fungerade bra

Kl. 12 är det lunch i matsalen på Slottet. Alla måltider samt kaffe serveras här. God och riklig mat och hembakta (ofta helt nygräddade) smörgåsar och kaffebröd.

Kl. 13 startar veckan med presentation av oss deltagare. De som ska hålla ihop veckan är Carolina och Roland; båda lärare på skolan. Efter

presentationen pratar Roland kring sociala nätverk och så får vi gå till en annan sal och måla underlag till en nätverkscirkel (familj, släkt, vänner, övrigt). För den som vill är det sedan stavgång.

Efter middagen spelar vi kubb på gräsmattan framför Slottet. Jag och Monica går en kvällspromenad och går då tillbaka till den minnessten vi passerade på stavgången.

Minnesstenen är rest som minne av en vikingaskeppskopia byggd på Stensund och som förläste i svår storm 1950.

TISDAG 12 JUNI

”Båtutflykt i Trosa skärgård” står det på programmet.

På denna utflykt deltar också Staffan och Kristina från MHCF:s kansli.

Kl. 9 blir vi upphämtade vid bryggan av skärgårdsbåten Storsand hemmahörande i Trosa. Resan går mot Askö och tar en knapp timme.

På Askölaboratoriet, ett marint forskningscentrum, tas vi emot av professor Lena som är föreståndare på anläggningen. Hon visar oss tre bassänger med tång och berättar om tångforskning, tångens livshistoria, om hur vi förstör tångens livsmiljö etc. Hon lämnar över till

Foto: Jan Lindström

Foto: Jan Lindström

Eva som visar redskap som forskare använder för att ta upp material från havsbotten. Vi går sedan in i laboratoriet och får mer information.

Innan vi äter lunch så går vi en blomstervandring med "Vavva". Hon är, liksom Carolina och Roland, lärare på Stensund. Hon plockar upp olika blommor och berättar om dem.

Efter lunchen åker vi vidare. Vi får veta att Trosas skärgård består av flera tusen små och stora öar. Till skillnad från Stockholms skärgård så är inte alla öar bebodda.

Vi går sedan i land på Krämö och promenerar runt på ön, tittar på husbygget som kommer att bli ett museum över den lokalt kände båtbyggaren Tärk.

Innan vi vänder hemåt serveras kaffe med hembakt kaka på Krämös brygga.

Dagen som börjat så blåsigt och kyligt blir senare fin och solig.

Efter kvällsmaten har Viola (studieorganisatör) ordnat med en tipspromenad. Vid kvällsfikat

får vi lite ordlekar/rebusar, som vi lyckas lösa ganska snabbt.

ONSDAG 13 JUNI

Enligt programmet är dagens första punkt "Fortsättning av arbetet med sociala nätverk" men Roland tar oss ut på en promenad i solskenet i stället! Efter förmiddagskaffet kommer logopeden Britta Hammarberg samt tre logopedstuderande. Med avbrott för lunch så har de föredragningstid fram till eftermiddagskaffet. Vi blir indelade i två grupper och två av de tre studenterna får ta hand om vår grupp. Vi har fått en stencil med läsövningar och får i turordning läsa stycken ur denna, bra för dem som behöver talträning.

Efter eftermiddagskaffet fick gruppen instruktioner kring styrketräning.

På kvällen blev det åter kubbspel.

TORSDAG 14 JUNI

Dagens första punkt heter "Tankens kraft - meditation, rörelser

och avspänning". Det är Carolina som leder oss genom detta med information och olika rörelser. Carolina sade flera tänkvärda saker. Efter förmiddagskaffet tar Roland över med arbetet kring sociala nätverk och det blir fortsatt målning på våra cirklar.

Efter lunch kommer personal från Karolinska Sjukhuset och Radiumhemmet, dock inte den läkare som står i programmet. Det är en sjuksköterska och en manlig läkare från ÖNH på KS samt en kvinnlig läkare från Radiumhemmet. Vi trodde nog att de skulle hålla någon form av föreläsning om mun-halscancer men de svarar i stället på frågor från gruppen; inga individuella svar utan mest generella. Sedan blir det åter stavgång.

Före middagen tas ett gruppfoto och efter middagen får vi nya ordrebusar av Viola - lite svårare denna gång.

FREDAG 15 JUNI

Roland pratar lite mer kring nät-

verk och vi går runt och tittar på varandras alster.

Strax före lunch visar Carolina ett bildspel med foton från båtutflykten, med lite passande musik till. Och sedan kommer den obligatoriska utvärderingen. Vi säger "Hej då" till varandra i samband med lunchen.

SAMMANFATTNING

Vad tycker vi då om denna vecka? Mycket intensiv och mycket att smälta, sammantaget en mycket bra vecka. Båtutflykten var intressant, öar som vi aldrig annars kommit till. Aktiviteterna var bra medan de medicinska faktadelarna var mer blandade. Lärorikt att ta del av alla livsöden.

Avslutningsvis vill vi rikta ett stort tack till Laryngfonden som möjliggjort detta.

Foto: Staffan Hagelin

Att återfå balans & livsglädje

Temadagar för personer som har eller haft cancer. Blandade grupper för män och kvinnor, unga vuxna som är mellan 18-35 år och par.

Psykologisk bearbetning under ledning av erfarna terapeuter i fyra dagar på Brännö i Göteborgs skärgård. Här kan du stanna upp, fundera över vad som är väsentligt i livet och vad som kan ge dig livslust och livsglädje i framtiden.

Kurskostnad endast medlemskap i CTRF 250 kronor. Vistelsen subventioneras av CTRF, Cancer- och Trafikskadades Riksförbund.

www.livslust.net
Stig Dahlgren mobil: 0707 69 57 89

Vill du annonsera i tidningen Mun & Hals?

Kontakta
Inger Gidlund
0660-29 99 61
inger.gidlund@agrenshuset.se

 ÅGRENSHUSET

Nya vägar

Av Karin Boye

*Här går nya vägar.
Låt oss vandra fromma.
Kom, låt oss söka
någon ny och vacker blomma.*

*Kasta det vi äger!
Allting nått och färdigt
livlöst oss tynger,
dröm och sång och dåd ej värdigt.*

*Liv är det som väntar,
det man ej kan veta...
Kom, låt oss glömma!
Låt oss nytt och fagert leta!*

Ur diktsamlingen "Gömnda land".

Digital röst- förstärkare

Voxema har utvecklat en digital röstförstärkare

I programmet som sitter i produkten filtreras, förtydligas, förstärks ljudet och dessutom tas all rundgång bort.

Vi har testat röstförstärkaren på Lary-opererade patienter.

För första gången kunde talet förtydligas och förstärkas för många personer.

Tekniken med digitala röstförstärkaren från Voxema är framtagen tillsammans med ledande logopedier.

Den är otroligt lättanvänd – du kommer igång på några minuter.

Kommande månader ordnar vi träffar i hela landet där du får testa röstförstärkaren. Läs på voxema.se om var och när.

www.voxema.se
0708-14 44 00

Anpassningskurs i Eslöv

17-21 juni 2012

FÖRSTA DAGEN var en söndag, den började med inkvartering på Eslövs Folkhögskola där vi hållit till i många år. Resten av dagen kan man kalla en mjukstart, eftersom allt inte riktigt föll på plats.

Ett besök på Leksaksmuseum gjordes och var uppskattat.

DAG 2

Bussutflykt till sydöstra Skåne.

Vi åkte på små vägar genom ett försommarfagert landskap med böljande sädesfält och betande kreatur. Resan gick förbi kända ställen såsom

Flyinge hingstdepå och Övedskloster med sina urgamla alléer och storslagna trädgårdar. Vi åkte även igenom Kristinehov där den röde greven Carl Piper huserar. Väl framme i Kåseberga vankades det kaffe med dopp. En guide dök upp för att ta oss till Ale stenar. På vägen upp till stenarna fick vi en fin historik över Kåseberga hamn och by.

Nu var det dags att äta middag som intogs på ett trevligt ställe vid namn Jakt paviljongen i Ystad sandskog. Hemresan gick över Snogeholm med dess stora strövområden.

Vi fick se en fritt gående stork på en åker.

DAG 3

Bussutflykt med huvudmål Malmöhus.

Vi åker över Örtofta, Skånes enda sockerbruk i drift. Resan går genom Lund där vi kan se Universitetssjukhuset, universitetet, Lunds domkyrka, Tetrapak och det gamla nerlagda St. Lars mentalsjukhuset. På vår väg mot Malmö passerar vi Uppåkra med stora utgrävningar och många

Kaffepaus vid Kåseberga.

Middag vid Jaktpaviljongen i Ystad.

MEDLEMSANSÖKAN

Jag vill bli medlem

NAMN:

ADRESS:

POSTNUMMER/ORT:

E-POSTADRESS:

TELEFON:

Klipp ur kupongen, lägg den i ett kuvert, skriv FRISVAR, Mun- & Halscancerförbundet, 20403787, 170 07 Solna

Läs mer om oss på vår hemsida: www.mhcforbundet.se

Finn Dig själv - finn vägen till Lydiagården

specialdesignat program för cancerrehabilitering

- kunskap om cancer
- samtal, enskilt och i grupp
- fysisk aktivitet
- kreativ och kulturell verksamhet
- gemenskap

Vi erbjuder professionell rehabilitering till såväl patienter som närstående under fem dygns internatvistelse i vacker miljö. Personal med utbildning/erfarenhet av tumörsjukvård.

Stiftelsen
Lydiagården

Tel: 0413-692 50

Fax: 0413-55 31 35

www.lydiagarden.se

En del av gruppen på väg till Eslövs Medborgarbus.

Malmöbus.

fornfynd. I Åkarp fick vi en skymt av Hvilans Folkhögskola. Framme i Malmö mötte en guide upp vid Malmhus. Vi fick en intressant vandring genom slottets olika salar och rum. Fick även se kanontorn med skjutmöjligheter åt alla håll. Skrämmande var det att se de mörka fängelsehålorna som fanns under jord. Detta var ett givande besök med en proffsig guide som återgav mycket av Sveriges Danska historia. Åter i bussen går resan till Blå Caféet i Lomma där vi avnjuter en god middag. Vi åker vidare på gamla kustvägen över Bjärred med utsikt över bron till Danmark och Barsebäcks kärnkraftverk. Efter kafferast i Järavallen går resan hemåt över Saxtorp och Kävlinge.

Hemma på skolan lagom till kvällsmaten. Vi blir överglödda.

DAG 4

Besök av läkare, kurator och talpedagog från Lunds Lasarett.

Läkaren visade resultat av strålning på olika sätt, där biverkningarna jämfördes. Vi kunde även ställa frågor om våra egna problem. Efter lunch rundvandring med Henrik On i Eslövs Medborgarhus, vilket är ganska speciellt, ritat av arkitekten Hans Asplund 1948. På kvällen blev det buffé med god mat och dryck.

DAG 5

Hemresa efter en givande vecka. Vi på kursen riktar ett stort tack till Viola Landewall och Börje Adolfsson för deras ideella arbete med oss. Vi tackar även Laryngfonden för dess bidrag till kursen.

Text: Per Bengtsson
Foto: Gunnar Persson

Regionala Cancercentrum

Regeringen har beslutat satsa 60 miljoner kronor årligen på fortsatt utveckling av cancervården. Större delen av pengarna ska användas för uppbyggnaden av sex regionala cancercentrum.

Produkter som får det att vattnas i munnen

Många delar av livet tar vi för givet, som att tungan fuktar gommen en het sommardag eller att saliven strömmar till när maten står på bordet. Det är naturligt och vi gör det tills den dag kroppen slutar fungera som den ska. Då helt plötsligt kan en fuktig mun innebära ett rikare liv.

Det är för dessa tillfällen som Proxident tagit fram en serie med Munspray, Munfuktgel och Muntork. Naturliga produkter som var och en för sig lindrar torra och känsliga munnar.

Tillsammans hjälper de oss att återerövra en del av livet som vi önskar vi kunde ta för givet.

Proxident
IN BETWEEN

Kontakta oss på tel 023-79 22 22 eller www.proxident.se.

Förenings- nytt

UNDER DEN HÄR RUBRIKEN tänker vi pröva något nytt, nämligen en slags annonsruta för föreningarnas kommande aktiviteter.

HÄR KAN VARJE FÖRENING "ANNONSERA" den verksamhet som planeras för den kommande perioden, intill det att nästa nummer av Mun och Hals kommer ut. På så sätt når man alla medlemmar med en påminnelse och andra föreningar kan dessutom få tips och inspiration till sitt eget utbud.

DEN HÄR RUTAN ska alltså användas för att i förväg informera. Att sedan rapportera från mötet eller aktiviteter i form av en artikel i tidningen är givetvis lika angeläget och viktigt som tidigare.

Redaktionen
Maila till: Ulf Jönson
ulfjonson.012140026@telia.com

RÄTTELSE

Hallandsföreningen vill göra en rättelse beträffande artikeln i förra numret, **"Temadag i Falkenberg om cancervård"**. Bilden på sidan 15 visar inte handikappkonsulenten Yvonne Emanuelsson men här kommer nu den rätta bilden:

Gå in och titta på vår hemsida
www.mhcforbundet.se

Uppsalaföreningen sörjer sin f.d. Ordförande Vera Lind

MÅNGA AV OSS MINNS VERA MED GLÄDJE OCH VÄRME.

Hon var ordförande för Uppsalaföreningen under ett antal år. Hon var medlem i Uppsalaföreningen under en lång tid.

Vera deltog i flera resor och rehabiliteringskurser. Hon tog del av samvaron med glädje och intresse.

Vid undervisningen av studenter vid logopedutbildningen var hon en charmant berättare ur levande livet om sitt handikapp.

År 2008 tog Vera initiativet till en handskriven dagbok. Där skildrar hon levande och roligt om våra olika aktiviteter i föreningen.

Vi sörjer Vera Lind och vi saknar hennes pigga blick.

Våra tankar går också till Veras barn och barnbarn.

Gunilla Beling
Ordförande i MHCF-Uppland

Sömnöst

episil[®] EN BARRIÄR MOT SMÄRTA

Smärta, svårigheter att äta, svälja, tala och sova är vanligt vid oral mukositis, ett inflammatoriskt tillstånd i munslimhinnan som ofta uppkommer som en biverkan vid cancerbehandling. episil[®] ger snabb smärtlindring och skyddar munslimhinnan vid oral mukositis och andra tillstånd med blåsor och sår i munnen. episil[®] är enkel att applicera, saknar kända biverkningar och har en smärtlindrande effekt i upp till åtta timmar. episil[®] är utvecklad av Camurus AB och registrerad som medicinteknisk produkt inom EU. **Mer information, kontaktuppgifter och hur du gör beställningar hittar du på episil.se**

Friskvårdsdag

Upplandsföreningens friskvårdsdag

SOM REGEL HAR BÅDE VI DRABBADE OCH VÅRA ANHÖRIGA nog av våra respektive cancersjukdomar: att behandlingarna hjälper, att spridning inte sker och om så sker, få adekvat behandling, att koncentration läggs på återbesök och så vidare. Att kroppen även i övrigt behöver ses om och att vi lär oss leva bekvämt med våra respektive problem, det blir ofta satt på undantag. För att fokusera på detta "övriga", beslutade Upplandsföreningen att ha en friskvårdsdag och det är om denna dag här skall berättas.

En av försommarens mer varma men solfria dagar träffades sålunda föreningens medlemmar för att åka till Konferenshotellet Kämpasten i Sigtuna. Som experthjälp hade vi bjudit in sjukgymnasten och lymfterapeuten Imke Wallenius och legitimerade arbetsterapeuten Helene Joelsson.

IMKE WALLENIUS HAR VARIT KNU-TEN till Akademiska sjukhuset på flera olika avdelningar varav här sär-

Sjukgymnasten och lymfterapeuten Imke Wallenius

skilt skall noteras onkologen, ödem-mottagningen samt plastikkirurgin.

De komplikationer som inträffar efter behandling kan indelas i fyra grupper: smak/lukt, muntorrhet, stramhet i huden/muskler samt trötthet (fatigue). Komplikationerna är givetvis olika från person till person även om de flesta tycks drabbas av muntorrhet. De två senare, stramhet och trötthet tas upp här nedan.

Stramhet uppkommer i olika skeden efter operation och späds också på under och efter avslutad strålbehandling. Den strålbehandlade huden läker långsamt. Bindväven blir stram. Nacke och axlar kan bli stela och det kan bli svårt att tugga och svälja (dysfagi) samt att prata. Saliv och mat rinner ut ur munnen. Det förekommer även att man får kramp i tuggmusklerna (trismus).

För att råda bot på de problem som hör till stramhet hjälper träning. Gör olika rörelser som koncentreras kring ansiktets, halsens

Leg. Arbetsterapeut Helene Joelsson

och axlarnas olika delar! Man kan också arbeta med en bitklämma och där rekommenderar Imke en klämma som är som en stor klädnyppa och som har ett gummiband som utgör motståndet när man biter om de båda klykdelarna. Här följer webbadressen vi fick: <http://acutemedic.com/>. Klämman kostar 89 kronor.

Imke menar att man skall träffa en sjukgymnast inför strålbehandlingen. Man skall överhuvudtaget informeras i förväg om de komplikationer som kan uppstå. Sålunda kan man idka preventiv träning.

Trötthet uppstår av både fysiska och psykiska skäl. Forskning visar att träning och åter träning hjälper. Imke rekommenderar stavgång och Aros husse sa "köp hund", något som övriga hundägare livligt höll med om.

Här vände sig Imke också till de anhöriga. Dessa skall inte göra för mycket utan låta den sjuke klara sig själv i görligaste mån. Som anhörig tycker man synd om den sjuke och vill hjälpa till. Det är alltså helt fel.

DEN LYMFÖDEMUTBILDADE Imke exemplifierade hur man kan gå tillväga för att rehabilitera ödem och svullnader.

Tillsammans med en kirurg beslutades att ett operativt ingrepp med snitt från örat ner mot halsens mitt skulle ske så att en centimeter hud lämnades kvar vid örat. Genom kompressionsbehandling, tryck, kunde därefter ödemet dräneras med hjälp av den ynka kvarlämnade centimetern. Kroppen tar därefter hand om vätskan.

Vad gäller subcutana blödningar, alltså underhudsblödningar, kan

man massera dessa lätt. Så kan man även göra med sårkanter.

IMKE BERÄTTADE om den i Lillehammer, Norge, belägna anläggningen Montebello-Senteret. Här rehabiliteras cancerpatienter i synnerligen vackra och bekväma lokaliteter med sköna omgivningar, då och då också med Imke som sjukgymnast och lymfödemsspecialist.

Här bedrivs kurser under hela året. Man riktar in sig på att endast behandla en specifik grupp samtidigt med följd att mun- och halscancerpatienter deltar i kurser utan samtidigt deltagande av patienter med exempelvis bröstcancer. Därför kan diagnosspecifika föreläsningar hållas och aktiviteterna riktas mot den diagnosgrupp som respektive kurs vänder sig till.

Det ses som önskvärt att familjemedlemmar deltar och ibland har man kurser öppna för enbart familjemedlemmar.

Det är öppet för alla norska cancerpatienter att vistas på Montebello. Enda kravet är att behandlingen skall vara avslutad.

Imke föreslog oss att arbeta för att vi i Sverige skall få en liknande anläggning.

HELENE JOELSSON BERÄTTAR om de breda områden inom vilka arbetsterapeuter verkar.

Generellt sett kan man säga att arbetsterapeutens arbete har med den dagliga funktionen att göra, att vi skall klara oss i hemmet, på jobbet och liknande. Gränsen för oss brukare syns dock vara tämligen flytande då arbetsterapeuten har förskrivningsrätt när det gäller vissa hjälpmedel såsom sängar, stolar, duschutrustning och sjukgymnasten när det gäller gånghjälpmedel förutom rullstolar. Här skall också omtalas att det är arbetsterapeuten som efterbehandlar händer med neurologiska skador efter cytostatika. Ovan handleden är det alltså sjukgymnastens revir.

Förskrivningsrätten skiljer sig från kommun till kommun och i dag får patienter, eller brukare som det kallas inom arbetsterapin, i allt ökande omfattning bekosta hjälpmedlen på egen hand.

Arbetsterapeuten gör hembesök och ger kognitivt stöd. Härmed menas att arbetsterapeuten kan

Entusiastiska åhörare lyssnar med öppna sinnen

rekommendera att en matta bör tas bort på grund av att den utgör snubbelrisk, att larm behövs, att en griptång behövs för att ta upp sådant som tappats och så vidare. I fall där det är fråga om fortsatt körkortsinnehav krävs att såväl arbetsterapeut som kör lärare skriver intyg till den läkare som i sin tur har att skriva intyg till Transportstyrelsen.

Helene avslutar med att lära oss några enkla knep för att vara varsam med ryggen. Här följer tre råd: Stå inte böjd över handfattet när du borstar tänderna! Vid diskning öppna dörren under diskbänken och sätt in en fot i skåpet i ryggavlastande syfte! Ta stöd med han-

den mot bordet när du håller upp dryck!

FÖRUTOM ALL KUNSKAP vi erhöll från våra gäster Imke och Helene åt vi alla en trevlig och god lunch tillsammans. Det blev också kaffepauser. Under såväl lunchen som kaffepauserna fortsatte våra diskussioner med Imke och Helene.

Låt mig avsluta med att säga: det var en synnerligen trevlig och givande dag. Dessutom, varmt tack till Laryngfonden som möjliggjorde denna vår friskvårdsdag.

**Text: Christina Lundqvist
Foto: Staffan Hagelin**

Eftermiddagskaffe i mycket trivsamt miljö på IFL Kämpastenen

Dansk landskurs

Den danska landskursen 2012

DANSK FÖRENING för laryngektomerte (DLFL) genomförde 2012 sin årliga landskurs under fyra dagar, från den 28 juni till den 1 juli. Till landskursen är alla medlemmar och deras anhöriga välkomna att anmäla sig. I år uppgick deltagarantalet till cirka 100. Enligt traditionen inbjuds representanter för systerförbunden i Norden att delta som gäster i landskursen, från vårt förbund Sören Selinder och undertecknad.

Som vanligt var programmet mycket omfattande och variationsrikt.

En stor del av landskursen ägnades åt information och diskussion i de olika grupper som deltagarna i förväg hade anmält sig till. Ämnet kommunikation, att efter operation och annan behandling kunna kommunicera med sin omgivning, hade en framskjuten plats. Fyra grupper som hade Kommunikationsundervisning som rubrik leddes av talpedagoger. En annan grupp hade kroppens välmående som utgångspunkt. Den leddes av en fysioterapeut (sjukgymnast) som underströk hur viktigt det är att hålla igång kroppen. Hon talade om andning och muskelavslappning och deltagarna fick göra olika övningar. Ytterligare en grupp behandlade frågan hur cancersjukdomen påverkat livet och hur man kan hantera den nya situationen. Inom det här området arrangerades också en paneldiskussion där deltagarna berättade om hur de kommit tillbaka till vardagen efter sin behandling och hur cancersjukdomen påverkat familj och andra anhöriga.

PÅ LANDSKURSEN FANNS OCKSÅ representanter för de båda hjälpmedelsföretagen Atos och Kapitex. De informerade redan första dagen om vilka hjälpmedel de kan erbjuda för laryngektomerade, både tidigare utkomna hjälpmedel och en del nyheter. De fanns sedan på plats under hela landskursen för visning

och demonstration av de olika produkterna.

När det gällde det lekamliga och fysiska välbefinnandet fanns inget ytterligare att önska. God mat serverades med jämna och täta mellanrum och fysiska aktiviteter hade hög prioritet. Det fanns möjlighet att inleda varje dag med stavgång före frukost och det fanns också möjlighet till en simtur på morgonen. På kvällarna, efter middagen, samlades deltagarna i puben för "social samvaro" över en öl eller en kopp kaffe. Landskursen, som

genomförts årligen sedan 18 år tillbaka, bygger både på traditioner sedan tidigare och på nya idéer. Ett traditionsenligt inslag är "bankospillet", bingo som vi säger, som anordnas under en av kvällarna och är mycket populärt. Över huvud taget är det en gemytlig och lätt stämning över dessa landskurser samtidigt som arrangörerna så bra lyckas få in de viktiga och angelägna ämnena i programmet. Det är ingen dålig kombination.

Text: Ulf Jönson

Foto: John Jensen

Köttbullar & Sill

Alla har väl stekt köttbullar!

Här kommer ett lite annorlunda recept!

När jag gör köttbullar petar jag in en liten kub med fetaost och soltorkade tomater i olja i varje köttbulle. Köttbullarna blir lite större än vanligt. Men väldigt goda och saftiga. Stek som vanligt och lägg sedan upp i en ugnsfast form. Lägg över folie och sätt in i ugnen på 200-225 grader i 20-25 minuter, så blir de ordentligt genomstekta. Under tiden kokar potatisen. Jag brukar göra lite sås av skyn från köttbullarna. Tillsammans med krösamos och sallad blir detta en riktig lyxmiddag.

Foto: Shutterstock

Hallon och blåbärstider!

När jag gör en paj på blåbär, hallon eller andra bär blandar jag i riven mandelmassa i degen och minskar med ca ½ dl vetemjöl i degen. Det brukar vara omtyckt. Lättvispad grädde eller vaniljsås ska serveras till.

Krämig god Kaviarsill!

4-6 personer

Tar 15 min att göra, låt stå ett dygn i kylan.

Sillen kan bjudas på grovt bröd som en entrérett eller på sillbordet.

½ rödlök

3 msk kaviar

2 dl creme fraiche

1 msk majonnäs

2 burkar à 200 gr matjessill i bitar

Dekoration: Gräslök och rödlök

Hacka rödlöken fint, blanda med kaviar, creme fraiche och majonnäs. Låt matjessillen rinna av och vänd ner den i såsen. Låt stå kallt till dagen därpå. Jag brukar röra ner lite färsk klippt dill innan serveringen.

Gott i Gott Gott!

Annika

Välkommen till Enheten för
onkologisk rehabilitering vid
Röda Korsets Sjukhus

Efter en cancersjukdom är det värdefullt att få möjlighet till rehabilitering som underlättar återgång till vardag och arbetsliv. Att uppnå en så god livskvalitet som möjligt är ett viktigt mål.

Vi erbjuder ett två veckors rehabiliteringsprogram som är anpassat till din individuella förmåga och dina behov. Programmet består av fysisk aktivitet, samtal, information och möjlighet att dela tankar med andra i liknande situation. Vacker natur ger avkoppling och möjlighet till återhämtning.

Mer information på
www.rks.se
eller tel. 08-791 14 18

 Röda Korset
Röda Korsets Sjukhus

Rehabiliteringskurs

Sydöstra MHC-föreningens rehabiliteringskurs den 4-6 maj 2012

REHABILITERINGSKURSEN hölls på hotell Ekoxen i Linköping. Den möjliggjordes genom det arbete personalen på Öronkliniken, US i Linköping medverkade till samt de bidrag till kostnaderna vi fick från Laryngfonden.

Arbetet med arrangerandet av kursen startade hösten 2011 då bidrag från fonden söktes. Efter att vi fått klartecken från fonden vidtog planerandet tillsammans med personalen på US.

Vår patientinformatör, Christer Hedqvist, har genom sina goda kontakter med avdelningen på US bidragit med ovärderlig hjälp vid arrangerandet och mycket tid har han lagt ner för att få denna kurs till stånd.

Efter många möten blev programmet för denna helg så småningom klart. Den inleddes fredagen den 4 maj med att deltagarna togs emot av medlemmar ur styrelsen som delade ut en kasse till var och en innehållande vår tidning, broschyrer, program m m. Efter att deltagarna installerat sig på rummen samlades alla för ett välkomnande och presentation av föreningens och Öronklinikens personal samt kursens program.

FÖRELÄSNINGAR FÖRSTA DAGEN.

Efter en god lunch startade överläkare Maciej Tytor med att ge en

medicinsk information om tumörsjukdomar i öron-, näs- och halsregionen och en del om kirurgin som utförs på drabbade.

Av de olika typerna av halscancer så är det lättast att upptäcka tumör på stämbanden p g a heshet. Ovanför och under struphuvudet är svårare att upptäcka. Över struphuvudet kan svårighet att svälja vara en indikation. Under struphuvudet kan feltolkas som astma, täppt lufttillförsel.

Efter denna föreläsning vidtog kaffepaus och därefter samtal i olika grupper av behandlade resp anhöriga.

Presentation av deltagarna och vad som förväntas av kursen.

Sedan var det dags för information om olika behandlingsmetoder vid Onkologiska kliniken av överläkare Jan Rzepecki, som berättade att man har 4 strålningsmaskiner plus en mindre i Linköping. En maskin kostar ca 20 Mkr i inköp. Man har tillgång till datortomografi, magnetkamera m m för ställande av diagnos.

Jan berättade också om botande versus komplikationer. Man försöker att förebygga komplikationer redan innan påbörjande av behandling. Andra strålmeter är brachybehandling, SBRT-strålkniv och rotationsteknik.

Vissa patienter kan strålas med full dos ytterligare en gång, 5-8 fall per år, men medför stora risker och många biverkningar. Palliativ strålning, i de fall som ej kan botas, förlänger överlevnaden med 50%.

Därefter var det dags för personal från mottagning Monica Thörnqvist och Irene Hagberg att presentera sig. De berättade om hur mottagandet går till och andra praktiska saker. Man har videokonferens mellan de olika sjukhusen i Sydöstra regionen varje vecka. Kontaktsköterskor finns på alla sjukhusen.

Dagen avslutades sedan med middag på kvällen.

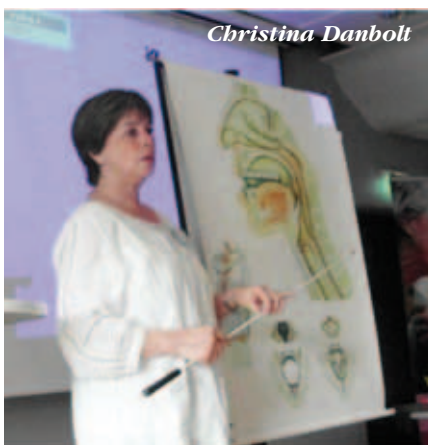
LÖRDAGEN 5 MAJ. NY DAG, NYA FÖRELÄSARE.

Tandläkare Lennart Andersson från sjukhustandvården inledde dagens föreläsningar med att tala om vad som händer i munhålan vid strålbehandling. Han berättade också vad som sker före, under och efter en strålbehandling. Påverkan sker på spottkörtlar, slemhinnor, muskulatur, ben, blodkärl och lymfkörtlar.

Tänderna kan få små sprickor men detta är ett område som är lite forskat på.

Vi fick tips på hur man klarar tänderna vid minskad salivavsöndring.

Kaffepaus och därefter Kris- och rollförändringar vid sjukdom. Före-

Christina Danbolt

Siv Källner

Lennart Andersson

läsare kurator Siw Källner, Öronkliniken.

Siw talade om sjukdomens påverkan på patient och anhöriga och hur den sociala identiteten förändras på sjukdomen. Den tar sig olika uttryck. Från några minuter till dagar kan det ta att ta in beskedet man fått om cancer och sedan kommer reaktionsfasen med olika känslouttryck och försvarsmekanismer som träder in såsom isolering och självcentrering. Cancer skapar ångest och rädsla även hos andra då det är ett laddat ord.

Gruppsamtal med de indelade grupperna, laryng, strålade, munhåla och anhöriga.

Efter lunch blev det dags för logoped Christina Danbolt att tala om ämnet "Tala och svälja". Hur påverkar behandlingen? Christina gav oss en ingående föreläsning om hur våra organ i mun och hals påverkas av strålbehandlingen.

Så var det dags att få veta lite om matens betydelse för hälsan av föreläsare dietist Caroline Enberg,

Mötesdeltagarna

Öronkliniken. Vi fick många bra tips om hur vi kan påverka hälsan genom att äta en bra kost.

Därefter var det en stunds ledighet före kvällens middag.

PRESENTATION AV FÖRENINGEN OCH FÖRBUNDET.

Söndagen den 6 maj var det dags för vår ordförande Ingemar Deann att presentera vår och förbundets verksamhet. Ingemar informerade om vad föreningen har för program under året med möten, aktiviteter och resor. Han talade även om de möjligheter som finns via förbundet beträffande exempelvis deltagande i kurserna på Stensund och Eslöv folkhögskolor.

Efter ytterligare ett gruppsamtal var så dags för utvärdering och avslutning. Av utvärderingen att döma så var deltagarna mycket nöjda med kursen och beviset för detta är väl att det resulterade i över 30 nya medlemmar till föreningen och förbundet.

**Text och foto:
Börje Adolfsson**

Caroline Enberg

Jan Rzepecki

Maciej Tylor

Monica Thörnqvist
och Irene Hagberg

Cancer i hals- eller munhåla?

Det finns gemenskap med andra i samma situation!
Bli medlem i någon av Mun- & Halscancerförbundets föreningar.
Vi välkomnar behandlade, anhöriga, sjukvårdspersonal,
vänner och andra intresserade som medlemmar.

Mun- & Halscancerförbundet (MHCF) arbetar för:

- kontakt och information före och efter behandling
- att hjälpmedel och förbrukningsmaterial skall vara kostnadsfria
- utökade resurser till rehabilitering
- handikappersättning, färdtjänst och kostnadsfri tandvård
- subventionerad utomlandsvård
- forskning och utveckling av hjälpmedel
- bredare informationsverksamhet
- rökinformation i skolorna

Läns- eller regionsföreningar i Sverige finns i:

Dalarna, Gävleborg, Göteborg, Halland, Sydöstra Sverige, Stockholm, Uppland, Södra Sverige, Västmanland, Norrland, Örebro och Värmlands Län.

Vi är en av huvudmännen i Cancerfonden

Ni i föreningarna kan hjälpa redaktionen

Vi vill tacka för de bidrag som kommit in till Mun&Hals. Det är roligt att läsa det som kommit in. Hoppas ni fortsätter så.

Bidragen behöver inte handla om vår funktionsnedsättning.

Det kan vara en liten händelse eller incident på 4 rader eller ett A4. Allt är lika välkommet. Varför inte en rolig historia eller egen berättelse om dig själv. Så kör hårt med pennan eller datorn.

Känn dig som en redaktionsmedlem. Försök innan ni skickar in ert material att om möjligt få det digi-

taliserat och helst skickat på e-post, CD eller diskett.

Grovsortera gärna era bilder som är suddiga eller som ni bedömer är ointressanta. Skicka bara de ni vill ha med.

Glöm inte att skriva texter till bilderna och gärna mellanrubriker.

Varma hälsningar från redaktionen

Kansliets telefontider

tisdagar–torsdagar kl. 09.00–12.00

Telefon: 08-655 83 10. Fax: 08-655 46 10

E-post: kansli@mhcforbundet.se

Hemsida: www.mhcforbundet.se

Mun- & Halscancerförbundet Läns och regionalföreningar med kontaktpersoner

Mun- & Halscancerföreningen Norrland

OWE PERSSON
Magasingatan 13, 903 27 Umeå
Tel: 090-19 10 32. Mobil: 0703-92 63 15
E-post: owe.persson@umea.se

Mun- & Halscancerföreningen, Gävleborg

EVA LUNDGREN
Älgnäs 556, 823 92 Holmsveden
Mobil: 0705-15 90 75
E-post: joe.lundgrens@live.se

KENNETH RUBENSSON
Masurgatan 7, 804 31 Gävle
Tel: 026-19 52 42. E-post: ruben7@tele2.se

Mun- & Halscancerföreningen Dalarna

PER TESTAD
Kung Magnigatan 19, 791 62 Falun
Tel: 023-827 29, mobil: 070-372 84 94
E-post: logopedutb.falun@ltdalarna.se

Mun- & Halscancerföreningen Uppland

GUNILLA BELING
Vasagatan 5 C, 753 13 Uppsala
Tel: 018-50 12 61, mobil: 073-928 34 89

E-post: gunilla.beling@hotmail.com
mhcfuppland@gmail.com

Mun- & Halscancerföreningen Örebro och Värmlands Län

HALVOR ERIKSSON
Sirbo 315, 693 94 Åtorp
Tel: 0586-73 20 27. Mobil: 0706-32 02 71
E-post: halvor.eriksson@telia.com

Mun- & Halscancerföreningen Västmanlands Län

KAARLO VUOLLE
Lerkårlsgatan 10, 723 51 Västerås
Tel: 021-41 74 76
E-post: kaarlo.vuolle@swipnet.se

Mun- & Halscancerföreningen Stockholms Län

GUNNAR SCHNEIDER
Fiskarstugan 1, 746 93 Bålsta
Tel&Fax: 0171-535 54, mobil: 070-65 905 65
E-post: g.schneider@telia.com

Sydöstra Mun- & Halscancerföreningen

INGEMAR DEANN
Byggarlasse väg 37, 593 37 Västervik
Tel: 0490-139 48, mobil: 070-269 73 80
e-post: ingemar.deann@tele2.se

Mun- & Halscancerföreningen Göteborg

ANNIKA LJUNGSTRÖM
Norra Rydsbergsvägen 60, 443 50 Lerum
Tel: 0302-131 22, mobil: 0705 26 25 34
E-post: ljungstrom.lerum@telia.com

Hallands Laryngförening

KENNETH DANFELTER
Middagsvägen 18, 302 59 Halmstad
Tel: 035-12 91 03, mobil: 073-360 6622
E-post: kenneth.danfelter@spray.se

Mun- & Halscancerföreningen, Södra Sverige

ANNIKA AXELSSON
Liedbergsgatan 3 B, 352 30 Växjö
Tel: 0470-834 67
Mobil: 070-360 18 16
E-post: annika47axelsson@telia.com

Mun- & Halscancerförbundet

KRISTINA HENRIKSSON, STAFFAN HAGELIN
Barks väg 14, 170 73 Solna
Tel: 08-655 83 10
Fax: 08-655 46 10
E-post: kansli@mhcforbundet.se
Hemsida: www.mhcforbundet.se

KAPITEX

Nya Buchanan® Lite
God filtrering
Håller kvar utandningsluftens fukt
Återför luft och värme till andningsvägarna

- Skyddskrage som ger bättre fukt-värme filterfunktion
- 44 % bättre fuktighetsupptag än andra kragnar
- Ezi-Tie®-förslutning
- Lätt, 2 storlekar, blå, beige och vit, 10 st/förpackning
- Yttertyg av non-woven material, god luftfiltrering
- Innerskikt, microfiber, speciellt andningsvänligt material
- Microfiberlagret erbjuder fukt- värme- och partikelfiltrering

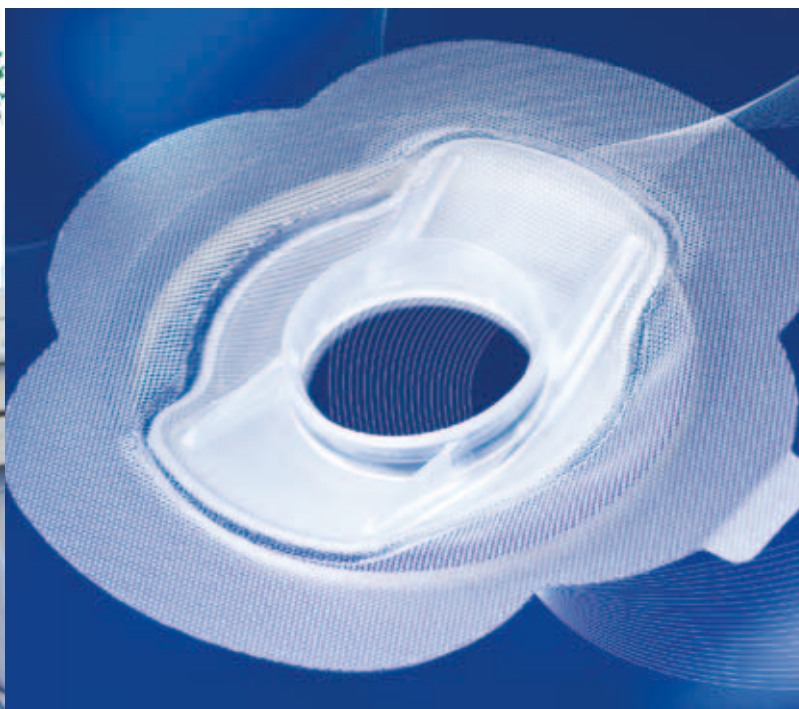
Önskar Ni ytterligare information, ring eller skriv till logoped Lena Lageson
Kapitex Scandinavien, Reséns väg 16 D, 370 24 Nättraby, Tel./Fax: 0455 222 75
e-post: lenalageson@gmail.com
www.kapitex.com

POSTTIDNING B

Mun- & Halscancerförbundet

Barks väg 14

170 73 SOLNA

PROVOX® StabiliBase™ Det nya plåstret som sitter längre

Det nya Provox StabiliBase plåstret är speciellt utformat för att förbättra komforten när man använder en HME- kassett, FreeHands HME (automatisk talventil) eller en annan produkt från Provox systemet. Det har flera fördelar som ger en bra passform och stabilitet under tal.

Längre vidhäftning och tal*

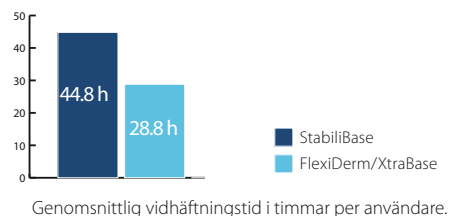
Klinisk studie visar att Provox StabiliBase satt kvar betydligt längre och behövde inte bytas lika ofta som FlexiDerm eller XtraBase. Användare av FreeHands rapporterade att med StabiliBase kunde de använda sin FreeHands enhet betydligt fler timmar än med FlexiDerm eller XtraBase.

Komfort och passform*

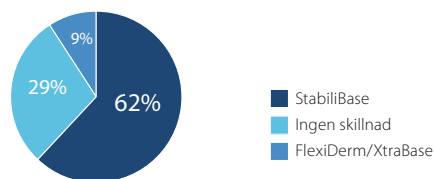
Provox StabiliBase har en konvex utformning med stabiliseringskenor vilket ger en bra passform mot stomat, i synnerhet för användare med ett djupt stoma.

Provox StabiliBase - det föredragna valet*

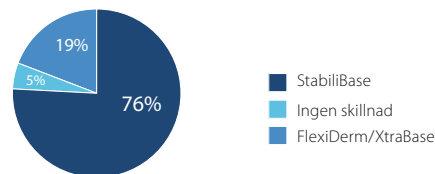
Överlag föredrog majoriteten av deltagarna i den kliniska studien StabiliBase plåstret.

Genomsnittlig vidhäftningstid i timmar per användare.

Vilket plåster passar bäst för ditt stoma?

*Datauppgifter. I studien jämförs Provox StabiliBase mot FlexiDerm / XtraBase.

Tel: 0415-198 20 • kundtjanst@atosmedical.com • www.atosmedical.se

Atos Medicals produkter och expertis utvecklas i nära samarbete med ledande institutioner, läkare, forskare, logopedier och patienter över hela världen. Alla fakta och argument bygger på resultat från kliniska studier. 1987 började Atos Medical utveckla den första Provox röstventilen. Vi har sedan dess arbetat intensivt för att utveckla Provox till att bli marknadens ledande system för röst- och lungrehabilitering. Vi fortsätter med att avsätta stora resurser på produktutveckling och utbildningsprogram inom öron- näs- och halsspecialiteten. Vi har ett tydligt mål: Atos Medical ska även i framtiden vara ledande inom hela detta specialistområde.

ATOS
MEDICAL
Leading the way in ENT